



Social 1.
/ANDI

Notat om hjælpemidler og forbrugsgoder

til brug for temamøde i uge 37 2021

Indhold

- I. Indledning
- II. Lovgrundlag
- III. Generelt
- IV. Kriterier for bevilling
 - Væsentlighed
 - Den daglige tilværelse
 - Udøvelse af erhverv
- V. Afgrænsning til anden lovgivning (sektoransvarlighed)
 - Sygehussektoren.
- VI. Praksis – Ankestyrelsens principmeddelelser
- VII. De konkrete mødesager

I. Indledning

Vi har valgt at fremlægge 42 konkrete sager for at belyse Ankestyrelsens praksis om hjælpemidler og forbrugsgoder.

II. Lovgrundlag

Praksisnotatet er baseret på Lov om social service, nr. 1548 af 1. juli 2021 (**serviceloven**), bekendtgørelse nr. 1247 af 13. november 2017 om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven (**hjælpemiddelbekendtgørelsen**), cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber, hvortil udgiften afholdes af sygehusvæsenet nr. 9079 af 22. februar 2013 (**afgrænsningscirkulæret**) og vejledning nr. 10324 af 14. december 2017 (**vejledning om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder**).

Uddrag af serviceloven:

§ 112. Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet

- 1) i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne,
- 2) i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet eller
- 3) er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv.



Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at et hjælpemiddel skal leveres af bestemte leverandører. I forbindelse med kommunalbestyrelsens indgåelse af leverandøraftaler inddrages repræsentanter for brugerne ved udarbejdelse af kravspecifikationerne.

Stk. 3. Ansøgeren kan vælge leverandør af hjælpemidler, jf. dog stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen har indgået en leverandøraftale og ansøgeren ønsker at benytte en anden leverandør end den, som kommunalbestyrelsen har indgået leverandøraftale med, indkøber ansøgeren selv hjælpemidlet og får udgifterne hertil refunderet, dog højst med et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have erhvervet hjælpemidlet til hos sin leverandør. Har kommunalbestyrelsen ikke indgået leverandøraftale, kan ansøgeren vælge leverandør, og støtten ydes efter regning, dog højst med et beløb svarende til prisen på det bedst egnede og billigste hjælpemiddel.

Stk. 4. Ansøgerens ret til at vælge leverandør af hjælpemidler efter stk. 3 gælder ikke, hvis kommunalbestyrelsen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det hjælpemiddel, som ansøgeren ønsker at anskaffe fra en anden leverandør.

Stk. 5. Social- og ældreministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om

- 1) afgrænsningen af de hjælpemidler, hvortil der kan ydes støtte, og adgangen til genanskaffelse,
- 2) i hvilket omfang modtageren selv betaler en del af udgiften til anskaffelse, reparation og drift af et hjælpemiddel,
- 3) hvornår støtte til et hjælpemiddel kan ydes som udlån eller udleveres som naturalydelse,
- 4) hvorvidt der skal gælde særlige betingelser for støtte til visse hjælpemidler, herunder muligheden for udlevering af visse hjælpemidler fra en offentlig institution, og
- 5) hvorvidt visse hjælpemidler kan stilles til rådighed som led i et botilbud.

§ 113. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til køb af forbrugsgoder, når betingelserne i § 112, stk. 1, er opfyldt. Der kan dog ikke ydes hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo.

Stk. 2. Der kan kun ydes hjælp, når udgiften er over 500 kr.

Stk. 3. Hjælpen udgør 50 pct. af prisen på et almindeligt standardprodukt af den pågældende art.

Stk. 4. Hvis det på grund af den nedsatte funktionsevne er nødvendigt med et forbrugsgode, der er dyrere end et almindeligt standardprodukt, eller hvis den nedsatte funktionsevne nødvendiggør særlig indretning af forbrugsgodet, betaler kommunen, jf. stk. 1, de nødvendige merudgifter.

Stk. 5. Hvis forbrugsgodet udelukkende fungerer som et hjælpemiddel til at afhjælpe den nedsatte funktionsevne, betaler kommunen, jf. stk. 1, de fulde anskaffelsesudgifter. Hjælpen kan ydes som udlån.

Stk. 6. Social- og ældreministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om



- 1) afgrænsningen af de forbrugsgoder, der kan ydes hjælp til, og adgangen til genanskaffelse, og
- 2) i hvilket omfang modtageren selv skal betale en del af udgiften til reparation og drift af et forbrugsgode.

§ 115. Det er en forudsætning for støtte efter §§ 112, 113, 113 b og 114, at hjælpemidlet, forbrugsgodet eller bilen ikke kan bevilges efter anden lovgivning.

Uddrag af bekendtgørelsen om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven:

§ 2. Der kan normalt ikke ydes støtte til hjælpemidler, som ansøgeren selv har anskaffet, inden bevilling er givet.

§ 3. Hjælp ydes til anskaffelse af det bedst egnede og billigste hjælpemiddel. Hjælpen kan ydes som udlån, kontantydelse eller udleveres som naturalhjælp.

Stk. 2. Hvis hjælpen er ydet som udlån, skal hjælpemidlet tilbageleveres til kommunen, når ansøgeren ikke har brug for det mere. Følgende hjælpemidler skal dog ikke tilbageleveres efter endt brug: Ortopædisk fodtøj, arm- og benproteser, støttekorsetter og bandager m.v., parykker, brystproteser, stomihjælpemidler og kropsbårne synshjælpemidler til personer med en varigt nedsat synsfunktion eller medicinsk-optisk definerede, varige øjenlidelser.

§ 4. Hjælp til reparation og udskiftning af bevilgede hjælpemidler samt reservehjælpemidler ydes efter behov. Hvis ansøgeren fortsat har behov for det pågældende hjælpemiddel, og ansøgerens funktionsnedsættelse i alt væsentlighed er uændret siden kommunalbestyrelsens seneste afgørelse, og ansøgeren afgiver en erklæring herom på tro og love, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om udskiftning af bevilgede hjælpemidler uden at indhente yderligere oplysninger. Kommunalbestyrelsen kan desuden træffe afgørelse om reparation af et hjælpemiddel på baggrund af en erklæring på tro og love fra ansøgeren om behovet for reparation. Kommunalbestyrelsen kan i sammenhæng hermed opstille faste kriterier for reparation af visse hjælpemidler, f.eks. kriterier for prisen på reparation, hvor reparationen skal foretages, og hvor længe efter modtagelsen af hjælpemidlet reparation kan ske.

Stk. 2. Hvis ansøgeren har benyttet sig af retten til frit valg af hjælpemiddel, jf. § 112, stk. 3, i lov om social service, og hvis der på grund af ansøgerens frie valg undtagelsesvist skulle blive tale om ekstraordinært dyre eller hyppige reparationer eller hyppigere udskiftninger, skal udgifterne hertil afholdes af ansøgeren selv.

Stk. 3. Der ydes ikke hjælp til udgifter, som følger af brug af hjælpemidlet, f.eks. til drift, rengøring eller vedligeholdelse, jf. dog stk. 4-6.

Stk. 4. Der ydes hjælp til batterier til brug for hjælpemidler bevilliget efter § 112 i lov om social service, som ikke kan købes i almindelig handel, eller som ikke kan eller bør udskiftes af ansøgeren.

Stk. 5. Der ydes hjælp til udskiftning af dæk og slanger til kørestole, hvis der er behov for mere end en årlig udskiftning. Ansøgeren betaler selv udgifterne til den første årlige udskiftning.

Stk. 6. Hjælp til førerhunde omfatter tillige et årligt beløb til dækning af løbende nødvendige udgifter til førerhunden.



§ 6. Efter § 112, stk. 3, i lov om social service kan ansøgeren vælge leverandør af hjælpemidler, jf. dog stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen har indgået en leverandøraftale, og ansøgeren ønsker at benytte en anden leverandør end den, som kommunalbestyrelsen har indgået leverandøraftale med, indkøber ansøgeren selv hjælpemidlet og får udgifterne hertil refunderet, dog højst med et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have erhvervet hjælpemidlet til hos sin leverandør. Har kommunalbestyrelsen ikke indgået leverandøraftale, kan ansøgeren vælge leverandør, og støtten ydes efter regning, dog højst med et beløb svarende til prisen på det bedst egnede og billigste hjælpemiddel.

Stk. 2. Ansøgerens ret til at vælge leverandør af hjælpemidler efter stk. 1 gælder ikke, hvis kommunalbestyrelsen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det hjælpemiddel, som ansøgeren ønsker at anskaffe fra en anden leverandør.

Stk. 3. Ved indkøb af hjælpemidler efter reglerne i § 112, stk. 3, i lov om social service skal fakturaen fra den leverandør, som ansøgeren vælger, sendes og afregnes direkte med kommunen. Ansøgeren hæfter selv for egenandelen, der betales direkte til leverandøren. Det skal fremgå af fakturaen, om ansøgerens evt. egenandel er fratrukket.

Stk. 4. Det er en betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan yde støtte til hjælpemidler indkøbt efter reglerne i § 112, stk. 3, i lov om social service, at det hjælpemiddel, som ansøgeren har valgt, opfylder de faglige specifikationer og krav til egnethed, som kommunalbestyrelsen har opstillet. Det er ansøgerens ansvar at sikre dette.

§ 8. Hjælpemidler, der er til fælles brug for personer i et botilbud efter servicelovens kap. 20 eller i en daginstitution, en klub eller en døgninstitution efter servicelovens kap. 7, 8 og 11, stilles til rådighed af botilbuddet, daginstitutionen, klubben eller døgninstitutionen. Sådanne hjælpemidler er ikke omfattet af retten til frit valg efter § 112, stk. 3, i lov om social service.

Stk. 2. Hjælpemidler, som er personlige, idet de alene anvendes af den pågældende og f.eks. medtages under ophold uden for botilbuddet eller dag- eller døgninstitutionen, stilles ikke til rådighed af botilbuddet, daginstitutionen, klubben eller døgninstitutionen.

§ 9. Der kan ydes støtte til injektions- og testmaterialer (f.eks. sprøjter, kanyler, insulinpen, fingerprikker (lancetter), teststrimler og blodsuktermåleapparatur) til insulinkrævende diabetikere og til diabetikere, som er i kombinationsbehandling med insulin og tabletter eller andet godkendt injektionspræparat. Der kan ydes støtte til inhalator til administration af insulin, når injektion medfører meget svære lokalreaktioner som komplikation.

Stk. 2. Hjælpen til blodsuktermåleapparatur ydes med halvdelen af den samlede udgift.

Stk. 3. Til tabletbehandlede diabetikere, hvor lægen anser jævnlig blodsuktermåling for påkrævet, gives op til 150 stk. teststrimler og fingerprikker (lancetter) årligt.

§ 11. Der kan ydes støtte til ortopædisk fodtøj til personer med varige og svære foddeformiteter, jf. indikationer i bilag 1, hvis generne af foddeformiteten kan afhjælpes.

Stk. 2. Til dækning af udgifter ved anskaffelse af ortopædisk fodtøj afholder ansøgeren selv et beløb, der udgør 880 kr. pr. par for personer over 18 år og 490 kr. pr. par for børn og unge under 18 år.

Stk. 3. Der kan i forbindelse med bevilling af ortopædisk fodtøj gives tilsagn om forsåling eller udbedring af fodtøjet.

§ 12. Der kan ydes støtte til ortopædiske fodindlæg eller tilretning af almindeligt fodtøj til personer med en foddeformitet, jf. indikationerne i bilag 1, hvis generne af foddeformiteten kan afhjælpes, og personen uden brug af indlæg ville være henvist til at benytte ortopædisk fodtøj.



§ 15. Der kan ydes støtte til briller og kontaktlinser, hvis følgerne af en medicinsk-optisk defineret, varig øjenlidelse kan afhjælpes, jf. indikationerne i bilag 2.

Stk. 2. Der kan ikke ydes støtte, når behovet for briller eller kontaktlinser alene skyldes en optisk synsfejl.

Stk. 3. Hvis problemet ikke kan løses lokalt, kan briller og kontaktlinser, jf. stk. 1, samt andre optiske synshjælpemidler og optikunderstøttende synshjælpemidler til personer med en medicinsk-optisk defineret, varig øjenlidelse eller et varigt synshandicap udleveres af Kennedy Centeret efter henvisning fra speciallæger i øjensygdomme, øjenafdelinger samt kommunale konsulenter eller synscentraler. Kennedy Centeret giver efterfølgende kommunen meddelelse om udlevering.

§ 17. I henhold til § 113, stk. 1, i lov om social service skal kommunalbestyrelsen yde hjælp til køb af forbrugsgoder, når betingelserne i § 112, stk. 1, er opfyldt. Der kan dog ikke ydes hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo.

Stk. 2. Forbrugsgoder omfatter produkter, som er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed.

§ 18. Der kan normalt ikke ydes støtte til forbrugsgoder, som ansøgeren selv har anskaffet, inden bevilling er givet.

§ 20. Hjælp til anskaffelse af øvrige forbrugsgoder ydes med et beløb svarende til 50 pct. af prisen på et almindeligt standardprodukt af den pågældende art.

Stk. 2. Der kan ud over støtte efter stk. 1 ydes hjælp til betaling af forskellen mellem prisen på et almindeligt standardprodukt og prisen på det bedst egnede og billigste produkt. Hjælpen ydes, hvis der foreligger ganske særlige forhold ved den nedsatte funktionsevne, som nødvendiggør anskaffelse af et forbrugsgode, der

1) er dyrere end et almindeligt standardprodukt eller

2) nødvendiggør særlig indretning.

Stk. 3. Hvis forbrugsgodet på grund af den nedsatte funktionsevne udelukkende fungerer som et hjælpemiddel, således at ansøgeren ikke kan benytte produktet efter sit formål som forbrugsgode, omfatter hjælpen den fulde anskaffelsespris på det bedst egnede og billigste produkt. Hjælpen kan ydes som udlån.

Stk. 4. Computere med standardsoftware, der understøtter hjælpemidler til blinde og svagsynede, dækkes med den fulde anskaffelsespris til det bedst egnede og billigste produkt. Hjælpen kan ydes som udlån.

Stk. 5. Der ydes kun hjælp efter denne bestemmelse, når udgiften i den enkelte ydelsessituation overstiger 500 kr.

Stk. 6. Der ydes ikke hjælp efter denne bestemmelse til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo, f.eks. almindelige stole, borde, senge, telefoner, TV, radioer, DVD-afspillere, CD-afspillere, tablets m.v., som normalt findes i ethvert hjem, der måtte ønske det.

Uddrag af afgrænsningscirkulæret

Formålet med cirkulæret er at definere, hvad behandlingsredskaber er, og at afgrænse behandlingsredskaber over for tilgrænsende kategorier af redskaber og hjælpemidler, hvortil udgiften som hovedregel afholdes af andre end regionerne, typisk af kommunerne.

Området for apparatur, redskaber og hjælpemidler kan opdeles i 5 kategorier:



- 1) Behandlingsredskaber. Udgiften afholdes af regionerne.
- 2) Hjælpemidler og forbrugsgoder (lov om social service). Udgiften afholdes af kommunerne.
- 3) Hjælpemidler (hjemmesygepleje, sundhedsloven). Udgiften afholdes af kommunerne.
- 4) Hjælpemidler i forbindelse med genoptræning. Udgiften afholdes af kommunerne.
- 5) Hjælpemidler i øvrigt.

Behandlingsredskaber er redskaber, som A) patienten forsynes med som led i behandling på sygehus eller i speciallægepraksis, der efter aftale med sygehusvæsenet varetager opgaver for dette, eller B) patienten forsynes med som led i eller som en fortsættelse af den iværksatte behandling med det formål enten at tilvejebringe yderligere forbedring af det resultat, som er opnået ved sygehusbehandlingen, eller at forhindre forringelse af dette resultat.

Et givet apparatur eller redskab kan være både et behandlingsredskab og et hjælpemiddel. Om det kategoriseres som det ene eller det andet afhænger af den sammenhæng, apparaturet eller redskabet indgår i, dvs. om det opfylder kriterierne for at kunne kategoriseres som et behandlingsredskab (tilvejebringe yderligere forbedring af det resultat, som er opnået ved sygehusbehandling, eller at forhindre forringelse af dette resultat) eller et hjælpemiddel (afhjælpning af en nedsat varig funktionsevne).

I tilfælde, hvor der opstår tvivl om hvilken myndighed, der er ansvarlig for betaling af et nødvendigt behandlingsredskab eller hjælpemiddel, som skal betales af regionen eller af kommunen, er det vigtigt, at tvivlen ikke kommer borgeren til skade. Den myndighed, der har tættest kontakt med borgeren, skal i givet fald umiddelbart levere det nødvendige behandlingsredskab eller hjælpemiddel til borgeren, hvorefter betalingsspørgsmålet må afklares efterfølgende mellem de involverede myndigheder.

Uddrag af vejledning om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder, nr. 10324 af 14. december 2017

Formål og personkreds

1. Bevilling af hjælpemidler og forbrugsgoder skal medvirke til, at borgeren får mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt og i størst mulig grad gøre den pågældende uafhængig af andres bistand i dagligdagen.

Tildeling af et hjælpemiddel eller forbrugsgode skal samtidig sikre, at borgere med varigt nedsat funktionsevne, der ønsker det, får mulighed for at få eller bevare en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Personkredsen omfatter borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne som følge af medfødt eller senere opstået handicap, sygdom eller som følge af ulykkesskader, der gør et hjælpemiddel nødvendigt.

Der skal være tale om en varigt nedsat funktionsevne, hvis konsekvenser er af indgribende karakter i den daglige tilværelse. Det indebærer, at der ikke inden for en overskuelig fremtid vil være udsigt til bedring af de helbredsmæssige forhold, og at der i lang tid fremover vil være et behov for at afhjælpe følgerne af den nedsatte funktionsevne. Normalt vil lidelsen være en belastning for borgeren resten af livet. For en nærmere gennemgang af begrebet »nedsat funktionsevne« henvises til vejledning om formål og andre generelle bestemmelser i serviceloven. Vedrørende muligheden for at bevilge hjælpemidler eller forbrugsgoder i en tidsbegrænset periode til borgere med midlertidige funktionsnedsættelser henvises til punkt 10 ff.



...

Anskaffelse inden bevilling

4. Der kan efter hjælpemiddelbekendtgørelsens §§ 2 og 18 normalt ikke ydes støtte til hjælpemidler eller forbrugsgoder, som borgeren selv har anskaffet, inden bevilling er givet.

Det er et almindeligt princip i den sociale lovgivning, at ansøgning skal indgives, og bevilling modtages, inden en social ydelse, herunder et hjælpemiddel eller et forbrugsgode, anskaffes.

Der kan dog være enkelte tilfælde, hvor behovet for anskaffelse af det pågældende hjælpemiddel eller forbrugsgode må anses for uopsætteligt. I sådanne tilfælde vil der efter en konkret vurdering kunne ydes støtte, selvom anskaffelse sker, inden bevilling er givet. Der kan ved denne vurdering lægges vægt på hjælpemidlets eller forbrugsgodets art og funktion samt størrelsen af udgiften ved anskaffelsen.

Anskaffer borgeren sig hjælpemidlet, efter borgeren har ansøgt om hjælp hertil, det være sig under sagens behandling i kommunen eller efterfølgende under en eventuel klagesag i Ankestyrelsen, bærer borgeren selv risikoen for helt eller delvist at afholde udgiften.

...

Hvad dækker ydelsen

30. I forbindelse med kommunalbestyrelsens sagsbehandling må det afklares, hvilke manglende funktioner hjælpemidlet skal afhjælpe, og hvilke muligheder der findes for at afhjælpe den nedsatte funktionsevne under hensyn til borgerens situation. Formålet med hjælpen bør være, at den enkelte kan leve et liv som andre på samme alder og i samme livssituation.

Der skal ydes det bedst egnede og billigste hjælpemiddel ud fra en samlet vurdering af borgerens situation. Ved denne vurdering kan der bl.a. indgå oplysninger om borgerens behov og helbredsmæssige tilstand. Desuden indgår oplysninger om hjælpemidlets kvalitet, driftssikkerhed, betjeningsmulighed, driftsudgifter, holdbarhed, krav til service, garanti, service- og reparationsmuligheder.

Hjælpemidlet kan være til borgerens eget brug, f.eks. protese, stok, kørestol, eller til brug for andre, der hjælper borgeren i dagligdagen, f.eks. en personløfter.

...

Almindeligt standardprodukt

52. Hjælpen ydes som udgangspunkt med et kontant beløb svarende til 50 pct. af prisen på et almindeligt standardprodukt af den type, der er behov for til at afhjælpe den nedsatte funktionsevne. Ved fastlæggelsen af et almindeligt standardprodukt må prisen på et gennemsnitsprodukt af den pågældende type lægges til grund.

Til forskel fra egentlige hjælpemidler vil et forbrugsgode, der bevilges med henblik på at kompensere for en nedsat funktionsevne, normalt også indebære en lettelse i dagligdagen på samme måde som for borgere uden nedsat funktionsevne. Egenbetalingen på 50 pct. har således baggrund i, at der ville være tale om overkompensation, hvis borgeren med funktionsnedsættelse fik de fulde anskaffelsesudgifter dækket.

...

Hjælpemidler nævnt specifikt i hjælpemiddelbekendtgørelsen



Ortopædisk fodtøj

94. Ved ortopædisk fodtøj forstås individuelt fremstillet fodtøj (herunder fodtøj med træbund) og særligt fabriksfremstillet fodtøj, der tilgodeser en svær foddeformitet (f.eks. knyster og overvidde) eller benyttes i forbindelse med bandagering (kapselsko). Indikationerne for hjælp fremgår af hjælpemiddelbekendtgørelsens bilag 1.

Der vil kunne ydes hjælp til borgere, der er overfølsomme over for f.eks. limstoffer og stoffer i forbindelse med garvningsprocesser i almindeligt fodtøj.

For borgere, som på grund af forskel i benlængde eller som på grund af følger efter årebetændelse har brug for enten sålforhøjelse eller ortopædisk fodtøj gælder, at lidelsen skal kunne betragtes som invaliditet eller varigt sygdomsbetinget svagelighed eller en foddeformitet.

...

Ortopædiske fodindlæg

95. Der kan efter hjælpemiddelbekendtgørelsens § 12 ydes støtte til ortopædiske fodindlæg til borgere med en foddeformitet, der gør det muligt at benytte en almindelig, fabriksfremstillet sko. Der kan ligeledes ydes hjælp til tilretning af almindeligt fodtøj.

Indikationerne for hjælp følger af hjælpemiddelbekendtgørelsens bilag 1.

Hvis hjælp efter hjælpemiddelbekendtgørelsens § 12 i forsvarligt omfang afhjælper deformiteten, går bevilling af dette forud for bevilling af ortopædisk fodtøj efter hjælpemiddelbekendtgørelsens § 11.

...

Øvrige hjælpemidler

Diabeteshjælpemidler

106. For diabeteshjælpemidler efter hjælpemiddelbekendtgørelsens § 9 gælder, at der kan ydes støtte til injektions- og testmaterialer (f.eks. sprøjter, kanyler, insulinpen, fingerprikker (lancetter), teststrimler og blodsuktermåleapparatur), til insulinkrævende diabetikere og til diabetikere, som er i kombinationsbehandling med insulin og tabletter eller andet godkendt injektionspræparat. Der kan ydes støtte til inhalator til administration af insulin, når injektion medfører meget svære lokalreaktioner som komplikation. Hjælpen til blodsuktermåleapparatur ydes med halvdelen af den samlede udgift. Til tabletbehandlede diabetikere, hvor lægen anser jævnlig blodsuktermåling for påkrævet, gives op til 150 stk. teststrimler og fingerprikker (lancetter) årligt.

III. Generelt

Bevilling af hjælpemidler og forbrugsgoder skal medvirke til, at borgeren får mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt og i størst mulig grad gøre den pågældende uafhængig af andres bistand i dagligdagen.

Tildeling af et hjælpemiddel eller forbrugsgode skal samtidig sikre, at borgere med varigt nedsat funktionsevne, der ønsker det, får mulighed for at få eller bevare en tilknytning til arbejdsmarkedet.



Personkredsen omfatter, som beskrevet oven for, borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne som følge af medfødt eller senere opstået handicap, sygdom eller som følge af ulykkesskader, der gør et hjælpemiddel nødvendigt.

Der skal være tale om en varigt nedsat funktionsevne, hvis konsekvenser er af indgribende karakter i den daglige tilværelse. Det indebærer, at der ikke inden for en overskuelig fremtid vil være udsigt til bedring af de helbredsmæssige forhold, og at der i lang tid fremover vil være et behov for at afhjælpe følgerne af den nedsatte funktionsevne. Normalt vil lidelsen være en belastning for borgeren resten af livet.

Hvis der er bevilget andre hjælpemidler, som vil kunne dække behovet for afhjælpning, er det afgørende, om det ansøgte produkt giver en yderligere afhjælpning af funktionsnedsættelsen.

Om et produkt er et hjælpemiddel for ansøgeren afhænger af, hvilket behov brugen af det skal afhjælpe. Hvis det primære formål eksempelvis er at opnå forbedring af kontrollen med ansøgers diabetes, så er det ikke et hjælpemiddel for den pågældende.

I hjælpemiddelbekendtgørelsen er der en række særlige bestemmelser om støtte til visse hjælpemidler. Det er blandt andet støtte til injektions- og testmaterialer til brug for diabetikere, ortopædisk fodtøj til personer med varige og svære foddeformiteter og briller/kontaktlinser.

IV. Kriterier for bevilling

Hjælp kan ydes, når hjælpemidlet

- 1) i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne,
- 2) i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet eller
- 3) er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv.

Væsentlighed

Hjælpemidlet eller forbrugsgodet skal i *væsentlig* grad kunne afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i *væsentlig* grad lette den daglige tilværelse i hjemmet. Vurderingen heraf er konkret og individuel, og spørgsmålet om, hvorvidt kravet om væsentlighed er opfyldt, fastlægges ud fra en samlet vurdering af hjælpemidlets eller forbrugsgodets betydning for at kunne afhjælpe borgerens funktionsnedsættelse. Der kan ved denne vurdering lægges vægt på bl.a. helbredsmæssige forhold, sociale forhold, og herunder familiemæssige forhold, f.eks. børn i familien, hjælpemidlets betydning for muligheden for at leve et liv som andre på samme alder og i samme livssituation, og om der evt. kan findes andre måder at kompensere for funktionsnedsættelsen på.

Det afgørende er, at behovet for hjælpemidlet eller forbrugsgodet sammenholdt med den konstaterede funktionsnedsættelse er af tilstrækkeligt omfang til, at der reelt bliver tale om en væsentlig afhjælpning af de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller en væsentlig lettelse i den daglige tilværelse i hjemmet.

Hvis der er bevilget andre hjælpemidler, som vil kunne dække behovet for afhjælpning, så er det afgørende om det ansøgte produkt giver en yderligere afhjælpning af funktionsnedsættelsen.

Den daglige tilværelse i hjemmet



Ved vurderingen af kravet om, at hjælpemidlet eller forbrugsgodet kan lette den daglige tilværelse i hjemmet, kan der bl.a. lægges vægt på hjælpemidlets eller forbrugsgodets funktion og vigtighed i forbindelse med borgerens ophold i hjemmet. Der kan fx lægges vægt på betydningen for den pågældendes mulighed for så vidt muligt at klare sig uden hjælp fra andre. Der kan desuden lægges vægt på betydningen for, at borgeren fortsat har mulighed for at klare sig og forblive i eget hjem.

Herudover kan der lægges vægt på hjælpemidlets eller forbrugsgodets funktion for andre, der hjælper borgeren til dagligt i hjemmet. Der kan fx være tale om en lift eller en særlig seng, som en plejer eller et familiemedlem bruger ved pleje af den pågældende.

De sociale forhold, herunder om borgeren har ægtefælle og børn, skal tages i betragtning ved vurderingen af behovet for et hjælpemiddel eller forbrugsgode. Det forventes som udgangspunkt, at fx ægtefælle eller børn medvirker ved udførelse af praktiske opgaver i hjemmet. Det offentlige kan dog ikke pålægge børn af borgere med nedsat funktionsevne mere arbejde i hjemmet end andre børn på samme alder udfører, ligesom det offentlige ikke kan pålægge en evt. ægtefælle arbejde i hjemmet udover, hvad der er normalt og ligger inden for rimelighedens grænser.

Udøvelse af erhverv

Der skal ved vurderingen lægges vægt på, om hjælpemidlet eller forbrugsgodet er nødvendigt for, at borgeren kan være i erhverv. Hjælpemidlet eller forbrugsgodet skal være en forudsætning for, at borgeren overhovedet kan være i erhverv og bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet.

V. Afgrænsning til anden lovgivning

Generelt om forholdet til anden lovgivning

Der findes regler om ydelse af hjælpemidler inden for bl.a. sygehussektoren, hjemmesygeplejen, tandplejen, uddannelsessektoren og beskæftigelsessektoren.

Det er kun, hvor det ansøgte hjælpemiddel ikke kan henføres til disse bestemmelser, at ansøgningen behandles efter regler i den sociale lovgivning, jf. servicelovens § 115.

Foruden servicelovens hjælpemiddel- og forbrugsgoderegler indeholder den sociale lovgivning muligheder for hjælp i servicelovens §§ 41 og 100 om merudgiftsydelse til henholdsvis børn og voksne og § 116 om boligændringer.

Da en række sektorer hver for sig administrerer hjælpemidler, kan der opstå problemer for borgeren i forbindelse med ydelse af hjælpemidlet, idet der kan opstå tvivl om, hvilken sektor der skal yde hjælpemidlet. Der kan også opstå problemer i forbindelse med sektorskift. Det er derfor nødvendigt, at sagsgangen sektorernes imellem lettes, og at samarbejdet mellem sektorernes smidiggøres og udbygges mest muligt, således at borgeren altid er sikret de nødvendige hjælpemidler.

I princippet kan der være afgrænsningsproblemer imellem alle de ovennævnte kategorier, men i praksis er det skillelinjen mellem behandlingsredskaber, som regionen skal betale, og hjælpemidler, som kommunen skal betale, der har størst betydning.

Det bemærkes i den forbindelse, at et givet apparatur eller redskab både kan være et behandlingsredskab og et hjælpemiddel. Om det kategoriseres som det ene eller det andet



afhænger af den sammenhæng, apparaturet eller redskabet indgår i, dvs. om det opfylder kriterierne for at kunne kategoriseres som et behandlingsredskab eller et hjælpemiddel.

Sygehussektoren (sektoransvarlighed)

Sundheds- og Ældreministeriets cirkulære om afgrænsningen af behandlingsredskaber, hvortil udgiften afholdes af sygehusvæsnet, angiver retningslinjer for afgrænsning af behandlingsredskaber, hvor udgifterne afholdes af sygehusvæsnet.

Som behandlingsredskaber, hvortil udgiften afholdes af sygehusvæsnet, anses apparatur og hjælpemidler, som patienten forsynes med som led i eller som fortsættelse af den behandling, der er påbegyndt på sygehuset. Formålet er enten at tilvejebringe yderligere forbedring af det resultat, der er opnået ved sygehusbehandlingen eller at forhindre forringelse af dette resultat. Følgende grupper af hjælpemidler/apparatur anses herefter for at være behandlingsredskaber:

- Hjælpemidler og apparatur, som ordineres som led i behandling på sygehus, og som i reglen anvendes under kontrol af sygehuset, inden tilstanden er stationær.
- Hjælpemidler og apparatur som indopereres under indlæggelse på sygehus.
- Apparatur, som ordineres af sygehuset og anskaffes til mere eller mindre permanent brug i hjemmet, men hvor patienten har fået undervisning i brugen på sygehuset eller er under en vis kontrol på sygehuset.

Cirkulæret er vejledende, og det kan ikke udelukkes, at de i cirkulæret nævnte eksempler på hjælpemidler i nogle tilfælde må betragtes som behandlingsredskaber, hvor det er sygehusvæsnet der afholder udgiften. Der kan som eksempel henvises til produkter, som er en integreret del af et andet produkt eller i øvrigt er nødvendigt for anvendelsen af dette produkt efter dets formål. Sådanne produkter skal bevilges sammen med det primære produkt af den sektor, der er ansvarlig for ydelsen (sektoransvarlighedsprincippet).

For visse hjælpemidler afhænger afgrænsningen af, om der er tale om et hjælpemiddel eller forbrugsgode efter servicelovens §§ 112 eller 113 eller et behandlingsredskab efter sygehusreglerne, af en vurdering i det konkrete tilfælde af lidelsens karakter og omfang, og hvilke behov brugen af hjælpemidlet eller behandlingsredskabet skal afhjælpe.

VI. Praksis – Ankestyrelsens principmeddelelser om hjælpemidler og forbrugsgoder

Der er ikke tale om en udtømmende opstilling af Ankestyrelsens principmeddelelser.

Principmeddelelserne er udvalgt i sammenhæng med emnet for at belyse vores almindelige praksis på området. Principmeddelelser kan læses i fuld længde i Ankestyrelsens Principdatabase. Principdatabase findes på vores hjemmeside www.ast.dk

40-19

Principmeddelelsen fastslår, at et el-køretøj er et forbrugsgode, hvortil der som udgangspunkt kan ydes støtte til køb med 50 procent af prisen på et almindeligt standardprodukt. I særlige tilfælde har et el-køretøj reelt ikke en anden funktion end at fungere som et hjælpemiddel på



linje med andre egentlige hjælpemidler. Hvis et el-køretøj udelukkende fungerer som et hjælpemiddel for borgeren, bevilges det med den fulde anskaffelsespris.

Ved vurderingen af behovet for et el-køretøj skal indgå borgerens helbredsmæssige og sociale forhold, herunder muligheden for at blive selvhjulpne og uafhængige af hjælp fra andre. Borgerens behov for et køretøj til transport i nærområdet, og muligheden for at færdes på anden vis, skal desuden inddrages.

43-18

Principmeddelelsen fastslår, at kommunen yder støtte til ortopædisk fodtøj, ortopædiske fodindlæg eller tilretning af almindeligt fodtøj til borgere med varige og svære foddeformiteter, hvis generne kan afhjælpes med det ansøgte fodtøj eller indlæg. Det er en betingelse, at borgers foddeformitet er omfattet af indikationerne i hjælpemiddelbekendtgørelsens bilag 1.

Derudover er det en betingelse for støtte til ortopædiske fodindlæg eller tilretning af almindeligt fodtøj, at borger uden brug af indlæg, ville være henvist til at benytte ortopædisk fodtøj.

Kommunen yder derudover støtte til ortopædisk fodtøj, ortopædiske fodindlæg eller tilretning af almindeligt fodtøj som et hjælpemiddel, hvis borger er omfattet af personkredsen for støtte til hjælpemidler. Det vil sige til borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad afhjælper denne. Det kan eksempelvis være tilfældet for borgere med hoftelidelser, der har indvirkning på fødderne.

30-17

Principmeddelelsen fastslår, at et produkt kun kan bevilges som et hjælpemiddel efter serviceloven, når det ikke kan bevilges efter anden lovgivning. Dette følger af servicelovens bestemmelse om subsidiaritetsprincippet.

Kommunen skal yde støtte til hjælpemidler, som har til formål at afhjælpe de varige følger af en nedsat funktionsevne. Et hjælpemiddel skal medvirke til, at borgeren får mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt og i videst muligt omfang gøre borgeren uafhængig af andres bistand i dagligdagen. Der kan alene ydes støtte til hjælpemidler, der i væsentlig grad afhjælper borgerens nedsatte funktionsevne.

Glukosemålingssystemet FreeStyle Libre kan både være et hjælpemiddel og et behandlingsredskab. Hvilken myndighed, der i givet fald bevilger produktet, afhænger af, hvordan produktet anvendes og administreres.

Hvis produktet ikke er et hjælpemiddel, skal kommunen ikke foretage en væsentlighedsvurdering.

Vurderer kommunen, at glukosemålingssystemet er et hjælpemiddel for borgeren, vil det bero på en konkret og individuel vurdering, om produktet i væsentlig grad yderligere end det allerede bevilgede injektions- og testmateriale kan afhjælpe borgerens varige følger af den nedsatte funktionsevne.

Kommunen kan i væsentlighedsvurderingen inddrage lægelige oplysninger om eventuelle bivirkninger af det allerede bevilgede injektions- og testmateriale. Dette kan fx være særlige



fysiske gener, herunder nedsat følelse i fingerspidserne eller et særligt behov for mange daglige blodsuktermålinger, enten på grund af meget svingende blodsukker, eller hvis borgers erhverv kræver dette.

Det forhold, at borger oplyser fx at glukosemålingssystemet er mere hensigtsmæssigt og nemmere at bruge eller skaber mere tryghed for borger, kan ikke i sig selv føre til, at borger er væsentligt yderligere afhjulpnet med glukosemålingssystemet. Det samme gør sig gældende i forhold til, at borger ikke bryder sig om at skulle stikke sig offentligt eller at borger har skiftende arbejdssteder.

4-15

Principmeddelelsen fastslår, at et ståstøttestativ, ligesom et gangstativ, både kan være et hjælpemiddel og et behandlings-/træningsredskab.

Afgørelsen må bero på en konkret, individuel vurdering af lidelsens karakter og omfang samt hvilket behov, brugen af ståstøttestativet skal afhjælpe. Hvis det primære formål med et ståstøttestativ er at afhjælpe den manglende ståfunktion, skal ståstøttestativet betragtes som et hjælpemiddel. Det skal herefter vurderes, om bestemmelsens krav om væsentlighed er opfyldt.

Hvis ståstøttestativet primært skal anvendes til at forbedre funktionsevnen eller forebygge yderligere forværring af funktionsevnen, skal det betragtes som et træningsredskab eller et behandlingsredskab.

C-4-99

Principmeddelelsen vedrører afgrænsningen af hjælpemidler til fælles brug/basisinventar på en døgninstitution (botilbud).

C-25-04

Principmeddelelsen fastslår, at hjælpemidler, som må forventes at findes i et bestemt botilbud på grund af beboernes nedsatte funktionsevne og behov, må anses som basisinventar, som skal stilles til rådighed af botilbuddet.

261-09

Principmeddelelsen fastslår, at et ståstøttebord i det konkrete tilfælde ikke kunne betragtes som et hjælpemiddel. Ståstøttebordet havde ikke til formål at afhjælpe de varige følger af ansøgerens funktionsnedsættelse, men derimod gennem træning at forbedre, vedligeholde eller hindre forringelse af funktionsniveauet.

C-30-02

Principmeddelelsen fastslår, at en oppustelig tommelortose kan være såvel et behandlingsredskab som et hjælpemiddel. Afgørelsen heraf beror på en konkret og lægelig vurdering af lidelsens karakter og formålet med brugen af ortosen.

C-30-06



Principmeddelelsen fastslår, at en pedalon (elektrisk fodcykel) ikke kunne betragtes som et hjælpemiddel, da den ikke havde til formål at afhjælpe de varige følger af en funktionsnedsættelse, men derimod gennem træning tog sigte på at forbedre, vedligeholde eller hindre forringelse af det aktuelle funktionsniveau. En kvinde, der led af muskelsvind, var derfor ikke berettiget til hjælp til anskaffelse af en pedalon efter servicelovens hjælpemiddelbestemmelser.

49-18

Principmeddelelsen fastslår, at en hund der er særligt trænet til at afhjælpe en borgers nedsatte funktionsevne er en servicehund, der kan bevilliges som et hjælpemiddel. En servicehund kan enten være en hund, der er udvalgt og trænet fra hvalp eller borgers egen hund, der gennemgår træning til servicehund.

15-13

Principmeddelelsen fastslår, at der normalt ikke kan ydes støtte til hjælpemidler, som ansøger selv har anskaffet, inden bevilling.

Hvis en kommune har truffet afgørelse om afslag på bevilling af et hjælpemiddel, og ansøgeren klager over denne afgørelse til nævnet, skal nævnet behandle denne klage, selvom ansøgeren selv har anskaffet sig hjælpemidlet efter kommunens afgørelse.

Den ansøger, der vælger at anskaffe et hjælpemiddel, mens klagen behandles, bærer selv risikoen for selv at komme til helt eller delvist at afholde udgiften til hjælpemidlet.

Selvom ansøgeren senere findes berettiget til et hjælpemiddel, kan der være forhold, der bevirker, at udgiften ikke kan dækkes helt eller delvist. Det kan skyldes, at kommunen har leverandøraftaler, det indkøbte hjælpemiddel ikke er det bedst egnede og billigste, eller at kommunen selv kan stille et identisk hjælpemiddel til rådighed.

13-13

Principmeddelelsen fastslår, at det er et almindeligt socialretligt princip, at der som udgangspunkt ikke kan ydes hjælp til udgifter, som en borger har påtaget sig, inden han har søgt kommunen om hjælp.

Hvis der er tale om en akut/uopsættelig udgift, fejlagtig vejledning fra kommunens side, en ansøgning om en løbende ydelse eller ydelse, der er forholdsvis nøje beskrevet i loven, vil der efter en konkret vurdering kunne ydes hjælp til udgifter, som en borger har påtaget sig, inden borgeren har søgt kommunen om hjælp.

VII. De konkrete mødesager

Vi har, som beskrevet ovenfor, valgt at fremlægge 42 konkrete sager for at belyse Ankestyrelsens praksis om hjælpemidler og forbrugsgoder. Sagerne er udvalgt for at belyse vores almindelige praksis på området.

Sagerne er grupperede efter, om de er stadfæstet eller hjemvist.

Sager, hvor vi har stadfæstet kommunens afgørelse:



Sag 1: Stadfæstelse. Der søges om **servicehund til et barn**. Alle behandlingsmuligheder og andre former for hjælp og støtte er ikke udtømt. Derfor er betingelserne for bevilling af servicehund ikke opfyldt.

Sag 2 og sag 3: Stadfæstelse. Borger søger om en **GSM bordtelefon**. En GSM bordtelefon kan ikke i væsentlig grad afhjælpe de varige følger af borgers nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad lette borgers daglige tilværelse i hjemmet.

Sag 4: Stadfæstelse. Elevationsseng anskaffet inden ansøgning til kommunen.

Sag 5: Stadfæstelse. Borger søger om udskiftning af **batteri i sin el-cykel**. Batteriet er et almindeligt knapbatteri, som kan købes i almindelig handel. Det kræver ikke særlig viden/erfaring at udskifte batteriet.

Sag 6: Stadfæstelse. FreeStyle Libre. Borgers diabetes er ikke velreguleret og det primære formål med FreeStyle Libre er, at kontrollere borgers blodsukker, så der kan laves en mere præcis behandling til borger.

Sag 7: Stadfæstelse. Trehjulet el-cykel afhjælper ikke i væsentlig grad følgerne af borgers funktionsnedsættelse og kan ikke i væsentlig grad lette den daglige tilværelse. Borger kan selv gå til indkøb, veninder, osv. Borger har ligeledes indvilliget i, at afprøve en rollator, som kommunen vurderer kan afhjælpe borger.

Sag 8: Stadfæstelse. Borger ønsker en specifik **specialfremstillet rollator**. Kommunen tilbyder borger en anden rollator, som er egnet, da borger kan anvende den til at komme rundt. Borger henviser til, at borger ikke kan udøve sit erhverv, såfremt borger ikke får den ønskede rollator. Det ændrer ikke ved resultatet, fordi det er en forudsætning for hjælp, at ethvert erhverv kan passes.

Sag 9: Stadfæstelse. Borger søger om en **el-scooter**. Borger er ikke trafiksikker og består ikke kommunens køretest. Borger kan derfor ikke færdes forsvarligt på det ansøgte køretøj.

Sag 10: Stadfæstelse. Ståstøttebord, hvor det primære formål er træning/behandling.

Sag 11: Stadfæstelse. Kabinescooter med varme og bakkamera. Borger er i forvejen bevilget handicapkørsel og el-køretøj. En kabinescooter med varme og bakkamera afhjælper derfor ikke yderligere.

Sag 12: Stadfæstelse. Borger søger om **el-scooter**. En el-scooter kan ikke i væsentlig grad afhjælpe følgerne af borgerens nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad lette den daglige tilværelse i hjemmet.

Sag 13: Stadfæstelse. Borger har blandt andet diskusprolaps og slidgigt i knæet og har derfor problemer med at gå, stå og ligge. Borger søger om et **massageapparat** som kan afhjælpe nogle af smerterne. Stadfæstelsen begrundes med, at massageapparatet i dette tilfælde er et behandlingsredskab. Borger er af kommunen vejledt om muligheden for at kontakte sundhedsvæsnet.

Sag 14: Stadfæstelse. Borger oplever smerter og føleforstyrrelser i fingrene og søger derfor om **FreeStyle Libre**. FreeStyle Libre kan dog ikke i væsentlig grad yderligere afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne.



Sag 15: Stadfæstelse. Borger søger om et **nødkald** grundet utryghed efter fald. Både fysioterapeut og ergoterapeut vurderer, at borger ikke er faldtruet. Derudover har borger en dodotelefon, som kan benyttes.

Sag 16: Stadfæstelse. Der søges om **hjælpemotor til borgers kørestol**, da borger bor i et kuperet område og derved får nemmere ved at komme på gåture. Borger vil dog uanset dette ikke blive mere selvhjulpnen. Det skyldes, at borger, uanset, er afhængig af plejepersonale til at overvåge borgers respiration.

Sag 17: Stadfæstelse. Borger søger om en **servicehund**. Vi stadfæster kommunens afslag, da borger er i stand til selv at klare dagligdagspligter og er bevilget bostøtte. Borger har desuden tidligere haft hund i mange år, som ikke var en trænet servicehund, men som gav borger den ro og tryghed, som borger havde brug for. En almindelig hund vil derfor kunne afhjælpe borgers behov.

Sag 18: Stadfæstelse. Borger søger om **lanchetter i forbindelse med diabetes**. Borger oplyser, at de bevilgede ikke fungerer i forhold til borgers arbejde. Stadfæstet, da borger med den nuværende bevilling er i stand til at foretage de nødvendige blodsukkermålinger.

Sag 19: Stadfæstelse. Der søges om **særlige hjul til en kørestol**, som i øvrigt opfylder borgers behov. Der gives afslag, da det ønskede derfor (en særlig farve og type af hjul) ikke i væsentlig grad yderligere kan afhjælpe de varige følger af borgers funktionsnedsættelse.

Sag 20: Stadfæstelse. Borger søger om **FreeStyle Libre**. Borger ønsker FreeStyle Libre for at opnå kontrol med sin diabetes. Borger har ikke relevant sygdomsforståelse. FreeStyle Libre kan derfor ikke anses som et hjælpemiddel.

Sag 21: Stadfæstelse. Borger lider af gigt i fingrene og søger derfor om (flere) **silversplints**. Ansøgningen har primært til formål at forhindre smerter i borgers tommelfingre og forbedre/vedligeholde hånd- og fingerfunktion. De kan derfor ikke bevilges som et hjælpemiddel.

Sag 22: Stadfæstelse. Borger oplever behov for en **trykafastende madras**. Vi stadfæster kommunens afgørelse med den begyndelse, at der med en trykafastende madras er tale om et hjælpemiddel til fælles brug på borgers bosted. Ved denne vurdering inddrages oplysninger om, at madrassen ikke er specialtilpasset, at sengen er overtaget fra tidligere beboer og er en lagervare.

Sag 23: Stadfæstelse: Borger søger om en **særlig slags plastre** (en superabsorbant), som borger vil bruge som indlæg i sine underbukser. Det primære formål med plastret er behandling og forebyggelse af sår dannelse, og plastret kan derfor ikke bevilges som et hjælpemiddel.

Sag 24: Stadfæstelse. Borger har tidligere ansøgt om en **servicehund**. Efter kommunens afslag har borger selv anskaffet sig en hund, som borger har trænet som servicehund. Borger genansøger om bevilling af servicehund. Borgers behov for støtte ved hjælp af en specieltrænet servicehund er ikke stort nok til, at der kan ydes støtte og tilskud til certificering af egen hund til servicehund. Ud fra sagens oplysninger må det anses for muligt, at en almindelig hund vil kunne skabe tryghed og hjælpe i sociale situationer.



Sag 25: Stadfæstelse. Borger får afslag på **ortopædiske fodindlæg**, fordi borger ikke opfylder indikationerne i hjælpemiddelbekendtgørelsen. Borger har moderat forfodsfald og føleforstyrrelser.

Sag 26: Stadfæstelse. Borger har ikke ret til en **el-scooter**. Borgers læge bekræfter, at det ikke er forsvarligt for borger at færdes i trafikken på grund af den smertestillende medicin, som borger tager.

Sag 27: Stadfæstelse. Borger søger om **ortopædisk fodindlæg** til sin højre fod. Foden har ikke en foddeformitet af en sådan sværhedsgrad, at den falder ind under indikationerne i hjælpemiddelbekendtgørelsen. Borgers benlængdeforskel kan ikke betragtes som invaliditet eller varig sygdomsbetinget svagelighed. Der er ligeledes ikke oplysninger i sagen, der indikerer, at borger vil være berettiget til indlægget til højre fod i medfør af de generelle betingelser i servicelovens § 112.

Sag 28: Stadfæstelse. Borger søger om en **kompressionsmaskine**. Borger beskriver, at når borger bruger maskinen, forsvinder der hævelse fra borgers knæ og borgers smerter formindskes. Ud fra oplysningerne i sagen er det primære formål med kompressionsmaskinen smertelindring og forbedring af funktionsniveauet. Der er således ikke tale om et hjælpemiddel.

Sag 29: Stadfæstelse. Borger søger om **FreeStyle Libre**, fordi borger har prøvet en sådan og har oplevet markant bedring af blodsukkertal. Er allerede bevilget klassisk testmateriale. Ikke yderligere afhjælpning og ikke nødvendig for at udføre et erhverv.

Sag 30: Stadfæstelse. Borger søger **ortopædiske fodindlæg**, fordi borger er anbefalet det af sin læge. Er tidligere bevilget fodindlæg. Opfylder ikke indikationerne i hjælpemiddelbekendtgørelsen, og ortopæd vurderer, at der ikke er indikation for ortopædisk fodtøj, hvis borger ikke anvender indlæg.

Sag 31: Stadfæstelse. Borger søger om en **servicehund**. De pædagogiske muligheder for at afhjælpe funktionsnedsættelsen er ikke udtømt.

Sag 32: Stadfæstelse. Borger søger om **buksebleer**, som borger bruger sammen med en allerede bevilget ble for at føle sig mere tryk. Kommunen kommer frem til, at borger er tilstrækkeligt afhjulpet med en anden bletype end først bevilget, og at der i øvrigt ikke er fagligt belæg for, at borger skal benytte to bleer på samme tid. Vi kan ikke tilsidesætte kommunens vurdering.

Sag 33: Stadfæstelse. Borger søger om **fingerskinne** til sin pegefinger. Borger har fået skinne udleveret fra sundhedsvæsenet. Ifølge de lægelige oplysninger skal skinnen bruges til at forhindre, at sene og arvæv trækker sig sammen, så fingeren ender i krumbøjjet stilling. Det primære formål er derfor at forhindre forværring. Fingerskinnen er derfor ikke et hjælpemiddel for ansøgeren.

Sag 34: Stadfæstelse. Borger søger om **ortopædiske sko og indlæg**. Borgers lidelse er ikke i indikationerne, og vi behandler derfor sagen alene efter servicelovens § 112. Fodtøjet og indlæggene kan ikke i væsentlig grad afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, lette den daglige tilværelse eller anses for nødvendige for erhverv. Borgers læge vurderer ikke, at sko uden indlæg er nødvendige.



Sag 35: Stadfæstelse. Borger søger om **nødkald**, da borger har haft fald-episoder og er utryk ved, at det kan gentage sig. Vi stadfæster med den begrundelse, at der ikke er beskrevet faldeepisoder i et halvt år efter sidste episode, og da borger i høj grad er selvhjulpent.

Sag 36: Stadfæstelse. En mor søger om **ortopædiske fodindlæg og fodtøj** til sit barn. Opfylder ikke indikationerne i hjælpemiddelbekendtgørelsen.

Sag 37: Stadfæstelse. Borger får afslag på **ortopædiske fodindlæg**. Borger har hulfodsstilling på begge fødder og en benlængdeforskel på 10-15 mm. Borger opfylder ikke indikationerne i hjælpemiddelbekendtgørelsen eller i medfør af de generelle betingelser i servicelovens § 112.

Sag 38 + sag 39: Stadfæstelse. Borger søger om et **elektrisk løbehjul med sæde** til bl.a. sygehusbesøg. Løbehjul med sæde må ikke anvendes på offentlig vej, og kan derfor ikke afhjælpe borger, da det ikke er muligt at anvende løbehjulet, som borger har tiltænkt.

Sager, hvor vi har hjemvist kommunens afgørelse til fornyet behandling:

Sag 40: Hjemvisning. Kommunen har ikke indhentet oplysninger om, hvorvidt borger er nødsagt til at anvende **ortopædisk fodtøj uden fodindlæg**. Borger oplyser, at borger har dårligt blodomløb i begge ben, hvilket kommunen ikke har undersøgt yderligere.

Sag 41: Hjemvisning. Kommunen giver afslag på en **knæstabiliserende skinne**. Der mangler imidlertid oplysninger om borgers funktionsevne samt objektive oplysninger, fx observationer, der klargør i hvilken grad en knæstabiliserende skinne vil kunne afhjælpe borgers nedsatte funktionsevne eller give væsentlig lettelse.

Sag 42: Hjemvisning. Borger oplyser, at borger ikke længere kan bruge sine **ortopædiske sandaler**, og at de er nedslidte på grund af borgers handicap. Der er ikke oplysninger i sagen, der nærmere beskriver slitagen i borgers sandaler og borgers handicap i fødderne, herunder om der er særlige forhold vedrørende borgers handicap, der kan bevirke større eller særlig slitage, der gør hyppigere udskiftninger af borgers fodtøj nødvendigt.